

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium Andreja Sládkoviča Komenského 18, Banská Bystrica
4. Názov projektu	Myslím, teda som
5. Kód projektu ITMS2014+	NFP312011W106
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov SJL a OBN
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	27.06.2023
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Gymnázium A. Sládkoviča v Banskej Bystrici
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	PhDr. Anna Slivková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.gasbb.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

klúčové slová:

- čitateľská gramotnosť
- porozumenie textu
- metódy a postupy zamerané na rozvoj čitateľskej gramotnosti

anotácia:

Stretnutie Pedagogického klubu učiteľov SJL a OBN sa zameralo na vyhodnotenie práce Klubu učiteľov SJL a OBN v školskom roku 2022/2023.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Koordinátorka klubu PhDr. A. Slivková skonštatovala, že všetky aktivity v rámci projektu „Myslím, teda som“ sa v tomto školskom roku podarilo uskutočniť tak, ako boli naplánované. Na rozdiel od predchádzajúceho školského roka nedochádzalo k sklzom z dôvodu pandemických opatrení. Tento školský rok je zároveň záverečným rokom realizácie projektu „Myslím, teda som“.

Klub učiteľov slovenského jazyka a občianskej náuky bol v rámci projektu „Myslím, teda som“ vytvorený na podporu vzájomnej spolupráce, participácie vyučujúcich SJL, príp. OBN, ako aj na efektívnu výmenu skúseností s aplikovaním nových progresívnych metód a foriem aktivizujúcich proces učenia sa žiaka s osobitným zreteľom na rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov.

Stretnutia klubu sa uskutočňovali podľa vopred vypracovaného plánu 2-krát mesačne počas troch rokov trvania projektu. Činnosť klubu sa koncentrovala na tieto aktivity:

1. identifikovanie problémov čitateľskej gramotnosti a hľadanie možných spôsobov ich riešenia

2. zlepšenie výsledkov v oblasti čitateľskej gramotnosti žiakov
3. výmenu skúseností s využívaním didaktických postupov a metód orientovaných na rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov
4. prípravu výstupov

Všetky prítomné členky klubu veľmi pozitívne zhodnotili všetky aktivity klubu, ktoré sa nám aj v sťažených podmienkach podarilo realizovať. Ciele činnosti nášho klubu považujeme za úspešne naplnené. Okrem nesporných pozitív, však nemožno obísť ani negatíva.

K bodu č. 1 – identifikovanie problémov čitateľskej gramotnosti a hľadanie možných spôsobov ich riešenia

Zisťovanie aktuálneho stavu čitateľskej gramotnosti žiakov sme uskutočňovali v pravidelných meraniach prostredníctvom vstupných a výstupných testov na začiatku a na konci školského roka. Testy sme zostavili tak, aby obsahovali úlohy na jednotlivé procesy porozumenia textu: Položky v testovaní čitateľskej gramotnosti sledovali viaceré typy činnosti pri práci s textom:

- a) získavanie informácií – schopnosť identifikovať explicitné informácie – 1. proces porozumenia
- b) interpretácia textov – dedukovať implicitné informácie, porovnávať informácie z textu, usporiadať informácie podľa dôležitosti a nadväznosti, vyvodit' hlavnú myšlienku, vysvetliť význam určitej časti textu, uviesť dôkazy z textu – 2. proces porozumenia
- c) uvažovanie a hodnotenie – schopnosť kriticky analyzovať a hodnotiť obsah a formu textu prostredníctvom svojich vedomostí a skúseností, vecne argumentovať, nachádzať dôkazy mimo textu – 3. proces porozumenia.

Analýza a interpretácia získaných výsledkov opakovane potvrdila našu pedagogickú skúsenosť, že najmenším problémom je pre žiakov vyhľadávanie explicitných informácií v texte. Menej úspešní však boli v úlohách orientovaných zložitejšie kognitívne operácie v oblasti špecifického transferu (zložitejšie myšlienkové operácie, aplikácia vedomostí – indukcia, dedukcia, vysvetľovanie, dokazovanie a pod.) a nešpecifického transferu (zložitejšia aplikácia vyžadujúca tvorivý prístup, riešenie problému, hodnotenie a pod).

Výber edukačných aktivít na vyučovacích hodinách sme preto robili so zreteľom na tieto skutočnosti. Ako efektívne sa ukázali tzv. metakognitívne stratégie učenia a cieľná práca s pracovnými listami zameranými na rozvoj čitateľských kompetencií žiakov.

Za nevýhodu považujeme (nielen časovú) náročnosť tejto aktivity. Zostaviť validný a reliabilný test čitateľskej gramotnosti nie je jednoduché. Finančné ohodnotenie tejto aktivity považujeme za málo zaujímavé.

K bodu č. 2 – zlepšenie výsledkov v oblasti čitateľskej gramotnosti žiakov

Implementáciou vhodných edukačných aktivít na hodinách SJL (najmä, ale nielen na tzv. extra hodinách) sa nám každoročne darilo dosahovať zlepšenie v uvedených oblastiach:

1. Schopnosť identifikovať informácie explicitne formulované v texte.
2. Schopnosť dedukovať z textu (čitateľ vyvodzuje z textu informácie, súvislosti, ktoré v ňom nie sú formulované explicitne).
3. Schopnosť interpretovať a integrovať informácie z textu (čitateľ konštruje význam nad rámec textu, pričom využíva svoje predchádzajúce poznatky, vedomosti a skúsenosti).
4. Schopnosť kriticky analyzovať a hodnotiť text (čitateľ analyzuje a hodnotí text z obsahovej, kompozičnej a jazykovej stránky, z hľadiska realizovaného komunikačného zámeru; opiera sa pri tom o svoj vedomostný a skúsenostný komplex a o dosiahnutú úroveň jazykovej kompetencie).

V súvislosti s implementáciou vzdelávacích aktivít zameraných na zlepšenie čitateľských zručností žiakov vysoko pozitívne hodnotíme tzv. extra hodiny. V rámci nich je možné vytvoriť výraznejší priestor na aktívnu samostatnú prácu žiaka a na využívanie inovatívnych učebných stratégií ako na bežných hodinách. V kontexte predimenzovanosti obsahového štandardu sme však museli byť pri plánovaní a realizácii týchto aktivít obozretní a brať do úvahy ich výraznú časovú náročnosť. Nemôžeme zabudnúť ani na problémy, ktoré nám pri realizácii tejto aktivity spôsobilo prerušenie prezenčného vyučovania v čase pandémie a prechod do systému dištančného vzdelávania.

Pozitívne by sme mohli hodnotiť aj nákup nových didaktických pomôcok – notebook, dataprojektor, projekčné plátno a séria učebníc zo slovenského jazyka a z literatúry. **Výrazným negatívom** však je, že tieto nákupy sa uskutočnili až v druhom roku realizácie projektu. Chýbajúci notebook, dataprojektor a plátno sme dokázali „pokryť“, ale učebnice, s využitím ktorých sme počítali pri realizácii edukačných aktivít už od prvého roka, sme museli „nahradiť“ materiálmi, ktoré sme si museli pripraviť sami. Spomínať komplikácie a časovú náročnosť znásobenú prechodom na dištančné vyučovanie považujeme za zbytočné.

K bodu č. 3 – výmenu skúseností s využívaním didaktických postupov a metód orientovaných na rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov

Cennou bola pre nás možnosť vzájomnej výmeny skúseností s využívaním rôznych edukačných stratégií zameraných na rozvoj čitateľských kompetencií žiakov. Medzi často diskutované patrilo zdieľanie best practice z oblasti využívania tzv. metakognitívnych stratégií učenia, s pozitívnym ohlasom sa stretli komentované hodiny, ale aj prezentovanie a následná diskusia o aktuálnych publikáciách, ktoré môžu aj v budúcnosti slúžiť ako hodnotný inšpiračný zdroj.

Ako negatívum vnímame (nielen časovú) náročnosť tejto aktivity. Oceňujúc všetky pozitíva, ktoré nám tieto stretnutia priniesli, stretnutia klubu 2-krát mesačne po 3 hodiny od 15.00 do 18.00 hod. pri zaťaženi aj inými (nielen projektovými aktivitami), považujeme za vyčerpávajúce. Finančné ohodnotenie tejto aktivity považujeme za málo zaujímavé.

Ako koordinátor Klubu SJL a OBN za absolútny nonsense považujem administratívnu záťaž spojenú s touto „funkciou“ bez akéhokoľvek adekvátneho finančného ohodnotenia.

K bodu č. 4 – prípravu výstupov

Výstupom Klubu učiteľov SJL a OBN sú didaktické materiály – pracovné listy zamerané na rozvíjanie žiackych kompetencií v oblasti čitateľskej gramotnosti. Metóda práce s pracovnými listami výrazne prispieva k aktivizácii žiakov, k rozvoju ich samostatnosti, kreativity, vyšších kognitívnych schopností, prispieva k zvýšeniu záujmu o vyučovací predmet. V neposlednom rade významnou prednosťou pracovných listov je aj rýchla a objektívna spätná väzba samotným žiakom ako aj učiteľom. Zostavenie série pracovných listov zameraných na aktívnu prácu žiaka s textom považujeme preto za výrazný benefit činnosti klubu. Cennou pomôckou sa ukázali aj v čase dištančného vyučovania.

Ani v tomto prípade však **nemožno nespomenúť** (nielen časovú) náročnosť tejto nepochybne prínosnej aktivity klubu. Finančné ohodnotenie tejto aktivity považujeme za málo zaujímavé.

13. **Závery a odporúčania:**

Klub učiteľov SJL a OBN ukončil svoje fungovanie. Neprijal preto žiadne závery a odporúčania do ďalšej činnosti.

14.	Vypracoval (meno, priezvisko)	PhDr. Anna Slivková
15.	Dátum	27.06.2023
16.	Podpis	
17.	Schválil (meno, priezvisko)	PhDr. Iveta Onušková
18.	Dátum	27.06.2023
19.	Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
Prijímateľ:	Gymnázium Andreja Sládkoviča Komenského 18, Banská Bystrica
Názov projektu:	Myslím, teda som
Kód ITMS projektu:	NFP312011W106
Názov pedagogického klubu:	Klub učiteľov SJL a OBN

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: Gymnázium Andreja Sládkoviča, Komenského 18, Banská Bystrica

Dátum konania stretnutia: 27.06.2023

Trvanie stretnutia: od 15.00 hod. do 18.00 hod.

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	PaedDr. Ľubica Daňková		GAS BB
2.	PhDr. Jana Findrová		GAS BB
3.	Mgr. Simona Kostiviarová		GAS BB
4.	PhDr. Iveta Onušková		GAS BB
5.	PhDr. Anna Slivková		GAS BB
6.	PhDr. Marcela Slančíková		GAS BB

Meno prizvaných odborníkov/iných účastníkov, ktorí nie sú členmi pedagogického klubu a podpis/y:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia